

Tehran Municipal Archive: A Feasibility Study

Zeynabsadat Sandid¹ | Saeid Rezaei Sharifabadi² | Roya Bradar³

**GANJINE-YE
ASNAD**
Historical Research &
Archival Studies Quarterly

Abstract:

Purpose: Examining the possibility of setting up an archive for preserving Tehran Metropolitan area Municipal records.

Method and Research Design: Views of 65 stakeholders, including Tehran Metropolitan Area Councilors, expert members of the Arts and Cultural Organization of Tehran Municipality (ACOTM), as well as professional archivists of the National Archives of Iran (NAI) were sought using a researcher designed questionnaire. The questionnaire was divided into 5 categories and 50 sub-categories. It also included an open question.

Findings and Conclusion: Respondents regarded the role of the Municipality crucial in the matter. ACOTM and NAI professionals valued the idea as a means to increase the citizen awareness of their cultural heritage and for the preserving the documents. Possibility of the provision of staff, building, resources, equipment and facilities were estimated higher than moderate, whereas, estimation for finance was moderate. We suggest that Tehran Municipality allocates an appropriate building that meets archival standards and seeks financial support of the public for the project and encourage people to deposit their documents.

Keywords:

Tehran Municipality; Archives; Feasibility Study.

Citation:

Sandid, Z., Rezaei Sharifabadi, S. Baradar, R. (2020). Tehran Municipal Archive: A Feasibility Study. *Ganjine-ye Asnad*, 29(4), 140-167. (In Persian)

1. MA in Archival Studies, Department of Information Science & Knowledge Alzahra University, Tehran, I. R. Iran, (Corresponding Author).

zeinabsadatsandid@yahoo.com

2. Professor, Department of Information Science & Knowledge, Alzahra University, Tehran, I. R. Iran.

srezaei@alzahra.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Information Science & Knowledge, Alzahra University, Tehran, I. R. Iran.

rbaradar@alzahra.ac.ir

Copyright © 2020, NLAI (National Library & Archives of I. R. Iran). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International, which permits others to download this work, share it with others and adapt the material for any purpose.

Ganjine-Ye Asnad

«116»

Peer-reviewed Journal | National Library & Archives of I. R. Iran, Archival Research Institute

ISSN: 1023-3652 | E-ISSN: 2538-2268

Digital Object Identifier(DOI): 10.22034/GANJ.2020.2399

Indexed by Google Scholar, Researchgate, ISC, SID & Iran Journal | <http://ganjineh.nlai.ir>

Vol. 29, No. 4, Winter 2020 | pp: 140 - 167 (28) | Received: 12, Aug. 2019 | Accepted: 16, Feb. 2020

Archival studies

امکان‌سنجی ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران

زینب‌سادات صندید^۱ | سعید رضائی شریف‌آبادی^۲ | رویا برادر^۳

فصلنامه تحقیقات تاریخی
و مطالعات آرشیوی

چکیده:

هدف: امکان‌سنجی ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران.

روش/ رویکرد پژوهش: ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه محقق‌ساخته است. جامعه پژوهش شامل ۶۵ نفر از اعضای شورای شهر تهران، کارشناسان شاغل در سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران، و متخصصان آرشیو ملی ایران است.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: امکان تأمین نیروی انسانی، ساختمان، منابع، تجهیزات فنی و امکانات لازم بیش از متوسط، و تأمین بودجه و امکانات مالی در حد متوسط ارزیابی دانسته شد. شهرداری می‌تواند در پروژه نقش مؤثر داشته باشد. پیشنهاد می‌شود شهرداری تهران با طلب یاری از مردم، ساختمانی متناسب با استانداردهای آرشیوی و مجهز به تجهیزات، منابع و نیروی انسانی متخصص به این پروژه اختصاص دهد.

کلیدواژه‌ها:

آرشیو شهری؛ امکان‌سنجی؛ تهران؛ شهرداری.

استناد:

صندید، زینب‌سادات؛ رضائی شریف‌آبادی، سعید؛ برادر، رویا. (۱۳۹۸). امکان‌سنجی ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران. گنجینه اسناد، ۲۹ (۴)، ۱۴۰-۱۶۷.

۱. کارشناس ارشد مطالعات آرشیوی گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران (نویسنده مسئول).
zeinabsadatsandid@yahoo.com
۲. استاد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.
srezaei@alzahra.ac.ir
۳. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.
rbaradar@alzahra.ac.ir

گنجینه اسناد

«۱۱۶»

فصلنامه علمی | سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا.ایران - پژوهشکده اسناد

شاپا (چاپی): ۱۰۲۳-۳۶۵۲ | شاپا (الکترونیکی): ۲۵۳۸-۲۲۶۸

شناسانه برنمود رقمی (DOI): ۱۰.۲۲۰۳۴/GANJ.۲۰۲۰.۳۳۹۹

نمایه در Google Scholar, Researchgate, SID, ISC و ایران ژورنال | <http://ganjineh.nlai.ir>

سال ۲۹، دفتر ۴، زمستان ۱۳۹۸ | صص: ۱۴۰-۱۶۷ (۲۸)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۵/۲۱ | تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۱/۲۷

مطالعات آرشیوی

مقدمه

هر ملتی در پیچ و خم تاریخ و پهنای جغرافیای خود، حوادث و رویدادهایی را به نظاره نشسته است و مهد رشد و تعالی اندیشمندان و بیانگر احوالات و تجربیات آنان بوده است. انعکاس این رویدادها سینه به سینه و یا در سخنان بزرگان و یا از طریق اسناد و دست نوشته‌ها منتقل شده است.

شناخت احوال گذشتگان، موجب کسب تجربه، روشنی راه آینده و تعیین کننده خط‌مشی دولتمردان و مقامات و طبقات مختلف جوامع است. بدیهی است که بررسی واقعیت‌های تاریخی هر قوم و ملتی، با تکیه بر اسناد و مدارک تاریخی و منابع فرهنگی مدون میسر خواهد بود (شارقی، ۱۳۸۸).

مراکز آرشیوی طبق اهداف و رسالت خود وظایفی را بر عهده دارند و اسناد مشخصی را در خود جای می‌دهند. آرشیوها از نظر جغرافیایی به آرشیوهای ملی، منطقه‌ای، ایالتی یا استانی، شهری، و محله‌ای تقسیم می‌شوند و هر کدام بر اسناد مکانی مشخص تمرکز دارند. آرشیوهای شهری پیوندی اجتماعی میان مردم شهر و محله‌های آن ایجاد می‌کنند. در برخی از کشورها با وجود تاریخ و تمدن نه‌چندان طولانی، به مستندسازی هویت محله‌ها و شهرها دست زده‌اند و آرشیوهای محلی و شهری را بنا نهاده‌اند که به خوبی هم در میان مردم جا باز کرده است.

در ایران با وجود تاریخ چند هزار ساله برخی شهرها و اهمیت اسناد محلی و شهری، هنوز در راستای تشکیل آرشیوهای شهری اقدامی انجام نشده است و لزوم توجه به سابقه محله‌ها و شهرها همچنان مغفول مانده است. با توجه به تغییرات اجتناب‌ناپذیر دنیای امروز و تمایل شهرها به مدرن شدن و ورود فناوری در زیرساخت‌ها و فعالیت‌های شهری، لزوم صیانت از اسناد تاریخی شهرها بیش از گذشته احساس می‌شود.

تغییر بناها و ساختمان‌های مسکونی و تجاری، پیشرفت سیستم حمل و نقل شهری، استفاده از ابزارهای الکترونیکی در فعالیت‌های روزمره، رشد مراکز علمی و پژوهشی در کلان‌شهرها، افزایش اماکن تفریحی و گردشگری، تغییر بافت‌های فرسوده به بافت‌های نو و بازسازی آن‌ها در جهت حفظ معماری هر شهر، نمونه‌هایی است از تغییرات تاریخی در شهرهای مختلف که چنانچه سیر تحول و تطور آن‌ها مستند نشود، بخشی از حافظه تاریخی شهرها به دست فراموشی سپرده می‌شود.

اسنادی که پیشینه یک شهر، معماری ساختمان‌ها، خیابان‌ها، کوچه‌ها و محله‌ها، آداب و رسوم ساکنان، تعاملات میان فردی، فرهنگ و روابط اجتماعی مردم، و مناسبات اقتصادی و سیاسی یک شهر را روایت می‌کند، خود تاریخی است مدون، مصور و مستند

که گویای همه‌چیز است و نمودی است تمام‌عیار برای معرفی آنچه بر این شهر در ادوار گوناگون گذشته است. آنچه در این میان شایان توجه است تشویق و ترغیب مردم است برای گردآوری مجموعه‌ای از اسناد شهر خود و همکاری با نهادی مردمی برای ایجاد آرشیوهای شهری و محلی.

هدف نهایی پژوهش حاضر ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران برای حفظ اسناد این شهر در راستای تحکیم روابط شهروندی، تقویت هویت ملی و آشنایی مردم با پیشینه، تاریخ و تمدن شهری است.

بیان موضوع

اسناد آرشیوی در زمره منابع مهم تاریخی به‌شمار می‌روند و زمانی که براساس منطقه جغرافیایی، دوره زمانی و یا موضوعی خاص دسته‌بندی شده باشند، می‌توانند روشن‌کننده زوایای خاص تاریخی و تبیین‌کننده بسیاری از موضوعات باشند (حسن‌آبادی، ۱۳۹۲)؛ از این رو آرشیوها به‌عنوان بستری برای حفظ اسناد پدید آمده‌اند.

با توجه به پیشرفت جوامع شهری و تغییرات اجتماعی، لزوم حفظ پیشینه تاریخی شهرها بیش از پیش احساس می‌شود. تبدیل خانه‌های قدیمی به برج‌های بلند، مهاجرت مردم به کلان‌شهرها، الگوپذیری از سایر کشورها در بافت تاریخی، فرهنگی و اجتماعی ما تحول ایجاد کرده‌است. این تحولات موجب پدید آمدن چهره‌ای جدید از شهرها می‌شود و تاریخ شهرها را به‌دست فراموشی می‌سپارد. تهران به‌عنوان پایتخت جمهوری اسلامی ایران همانند بسیاری از شهرها دستخوش تحولات تاریخی زیادی شده‌است؛ حضور اشخاص مهم را در خود دیده‌است و مهد پرورش بزرگان کثیری بوده‌است و نیز حافظ بناهای گوناگونی در دل خود بوده‌است که هرکدام دربردارنده اطلاعاتی ارزشمند از فرهنگ و تمدن تهران طی ادوار گوناگون‌اند. اسناد ارزشمند این شهر در دست شهروندان معمولی، خاندان‌های برجسته، و سازمان‌ها پراکنده است. تا زمانی که اسناد شهری در دست مردم و مراکز گوناگون پراکنده‌اند، مجالی برای حفاظت مناسب از آن‌ها و جمع‌شایسته آن‌ها برای مطالعه و پژوهش‌های آینده وجود ندارد؛ بنابراین پژوهش حاضر در نظر دارد با توجه به لزوم حفاظت از اسناد شهری و نگهداری آن‌ها به‌شیوه‌ای صحیح و کارآمد، به بررسی ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران پردازد.

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های انجام‌شده در داخل کشور

در زمینه آرشیو شهری برای شهر تهران و امکان‌سنجی ایجاد آن تاکنون پژوهشی در ایران انجام نشده است؛ از این رو پژوهش حاضر بررسی نوینی درباره ایجاد آرشیو برای شهر تهران به شمار می‌رود. البته در زمینه امکان‌سنجی ایجاد آرشیو با محوریت آرشیو و کتابداری پژوهش‌هایی انجام شده است که از آن جمله می‌توان به «امکان‌سنجی ایجاد آرشیو در دفتر بررسی سوانح و حوادث سازمان هواپیمایی کشوری» به کوشش زارعی (۱۳۹۶) و «امکان‌سنجی راه‌اندازی آرشیو تئاتر برای مجموعه تئاتر شهر تهران» به کوشش طالب حقیقی (۱۳۹۴) اشاره کرد؛ ولی در زمینه آرشیو شهری برای شهر تهران، پژوهش حاضر اولین پژوهش در این باره است.

پژوهش‌های انجام‌شده در خارج از کشور

در خارج از ایران پژوهش‌هایی با ضرورت حفظ پیشینه محله‌های هر شهر که تشکیل‌دهنده آرشیو آن شهر هستند انجام شده است. از آن جمله می‌توان به پژوهش فلین^۱ (۲۰۰۷) با عنوان «تاریخ‌های جامعه محلی، آرشیوهای جامعه محلی: فرصت‌ها و چالش‌ها» اشاره کرد که ابتدا در نشریه *(Journal of the Society of Archivists)* چاپ و سپس در سایت نشریه «آرشیو و اسناد»^۲ به صورت الکترونیکی منتشر شده است. او در این پژوهش بیان می‌دارد که مشارکت مردم برای جمع‌آوری اسناد جامعه محلی خود، موجب افزایش حس تعلق خاطر جوامع محلی به محل سکونت خود و تلاش برای پیشرفت آن، برقراری ارتباط مؤثر بین آرشیوهای کوچک‌تر و آرشیو ملی، و جلوگیری از فراموشی میراث محلی جوامع می‌شود. البته از جمله چالش‌های این کار هم می‌توان به احتمال جمع‌آوری اسناد غیر واقعی، احتمال ایجاد تنش و اختلاف بین برخی اقوام، و تعارض بین وظایف مراکز مختلف آرشیوی اشاره کرد.

افزون بر این اورموند^۳ (۲۰۱۲) در پژوهش خود با عنوان «آرشیوهای محلی و انجمن‌های جمع‌آوری در عصر دیجیتال» که در نشریه‌ای بانام «علم آرشیوی»^۴ منتشر شده است، بیان می‌کند: جوامع محلی استرالیا هر روز ابتکارهایی جدید برای جمع‌آوری اسناد مربوط به آرشیوهای محلی به کار می‌گیرند. آن‌ها برای رسیدن به اهداف خود حتی از این نیز پیش‌تر رفته‌اند و سیاست‌های آرشیوی خود را به‌روز کرده‌اند و اطلاعات آرشیوی خود را به شکل دیجیتال عرضه می‌کنند. هم‌چنین نرم‌افزارهای آرشیوی خاصی برای دسترسی به این اسناد تدارک دیده‌اند. او پیشنهاد می‌کند که شبکه‌ای سراسری و جامع

1. Flinn
2. Archives and Records
3. Ormond
4. Archival Science

برای آرشیوهای جوامع بومی ایجاد شود تا این آرشیوها به صورت یکپارچه توسعه یابند و پشتیبانی شوند.

هدف پژوهش

این پژوهش در نظر دارد تا به امکان‌سنجی ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران بپردازد.

پرسش اصلی

آیا امکان ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران وجود دارد؟

پرسش‌های فرعی پژوهش

۱. وضعیت نیروی انسانی لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چگونه است؟
۲. وضعیت فضا و ساختمان لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چگونه است؟
۳. وضعیت منابع و تجهیزات لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چگونه است؟
۴. وضعیت بودجه و امکانات مالی لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چگونه است؟
۵. شهرداری در ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چه نقشی دارد و تعامل مردم با آن چگونه است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی است؛ زیرا نتایج حاصل از پژوهش می‌تواند در ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران استفاده شود. از لحاظ روش گردآوری داده‌ها، پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی است.

جامعه پژوهش حاضر از ۶۵ نفر فعالان شاغل در شهرداری تهران شامل اعضای شورای شهر تهران، کارشناسان شاغل در سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران، و متخصصان آرشیو در آرشیو ملی ایران تشکیل شده است.

ابزار گردآوری داده‌ها در پژوهش حاضر پرسش‌نامه محقق ساخته است. این پرسش‌نامه ابتدا به پرسش‌های مربوط به اطلاعات جمعیت‌شناختی پرداخته است و در ادامه شامل پنج

دسته پرسش کلی است که هر پرسش به گویه‌های جزئی‌تر تقسیم شده‌است. دسته اول پرسش‌ها به بررسی وضعیت نیروی انسانی در آرشیو شهری می‌پردازد. دسته دوم وضعیت ساختمان آرشیو، دسته سوم منابع و تجهیزات و دسته چهارم بودجه و امکانات مالی را بررسی می‌کند. دسته پنجم پرسش‌ها نیز نقش شهرداری را در ایجاد آرشیو شهری بررسی می‌کند و در پرسش پایانی از پاسخگویان خواسته شده بود تا به‌طور کلی نظر خود را دربارهٔ ایجاد آرشیو شهری بنویسند.

یافته‌های پژوهش

پس از جمع‌آوری داده‌ها طبق روش بیان‌شده، داده‌های جمع‌آوری‌شده به‌شکلی مناسب تحلیل و دسته‌بندی شد تا از این طریق بتوان به پرسش‌های پژوهش پاسخ داد. در این قسمت یافته‌های حاصل از توزیع پرسش‌نامه در بین جامعهٔ پژوهش، بیان می‌شود. بدین‌منظور از جداول توزیع فراوانی و آمار توصیفی استفاده می‌شود. هم‌چنین از آزمون‌های آماری برای بررسی روابط بین متغیرها استفاده می‌شود.

محاسبات انجام‌شده در یافته‌های پژوهش را به دو بخش کلی می‌توان تقسیم کرد: بخش اول به یافته‌های توصیفی (یک‌متغیره) حاصل از پرسش‌نامه‌های شرکت‌کنندگان در پژوهش تعلق دارد؛ بدین‌صورت که با جداول فراوانی و توصیفی، ویژگی‌های آزمودنی‌ها، خلاصه‌سازی، تفسیر و گزارش شده‌است.

در بخش دوم به تحلیل استنباطی (دو‌متغیره) پرداخته شده‌است که در آن، پرسش‌های پژوهش با آزمون t تک‌نمونه‌ای / تک‌گروهی (One-Sample T Test) بررسی شدند. در این بخش، با تجزیه و تحلیل داده‌های آماری به‌وسیلهٔ نرم‌افزار SPSS 22 سعی شده‌است تا تمام عملیات آماری انجام‌شده بر روی پرسش‌نامه در قالب دسته‌بندی معین عرضه شود.

پرسش‌نامهٔ پژوهش بین ۲۰ نفر از اعضای شورای شهر تهران، ۲۵ نفر از کارشناسان سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، و ۲۰ نفر از متخصصان آرشیو ملی توزیع شد. مجموع پرسش‌نامه‌های توزیع‌شده ۶۵ عدد بود که به ۴۵ عدد از آن‌ها پاسخ داده شد و تجزیه و تحلیل آماری بر روی این ۴۵ عدد انجام شد.

در ادامهٔ بخش دوم ویژگی‌های سنجش‌شده در جامعهٔ پژوهش با استفاده از جداول فراوانی، و شاخص‌های آمار توصیفی مانند شاخص‌های مرکزی و شاخص‌های پراکندگی بررسی شده‌اند که شاخص‌های پراکندگی شامل میانگین، واریانس و انحراف استاندارد است.

یافته‌های توصیفی (یک متغیره) مشخصات فردی

در این قسمت برای آگاهی از سیمای کلی پاسخگویان ویژگی‌های فردی مانند آخرین مدرک تحصیلی، رشته تحصیلی، و شغل یا سمت آن‌ها در قالب جدول بررسی می‌شود.

آخرین مدرک تحصیلی

در جدول شماره ۱ میزان تحصیلات پاسخگویان به ترتیب سطوح تحصیلی ذکر شده است.

جدول ۱

توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب آخرین مدرک تحصیلی

آخرین مدرک تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی ^۱	درصد معتبر ^۲	درصد تجمعی
فوق‌دیپلم	۱	٪۲/۲	٪۲/۳	٪۲/۳
لیسانس	۱۲	٪۲۶/۷	٪۲۷/۹	٪۳۰/۲
فوق‌لیسانس	۲۴	٪۵۳/۳	٪۵۵/۸	٪۸۶
دکتری	۶	٪۱۳/۳	٪۱۴	٪۱۰۰
جمع	۴۳	٪۹۵/۶	٪۱۰۰	
بی‌پاسخ	۲	٪۴/۴		
جمع کل	۴۵	٪۱۰۰		

رشته تحصیلی

طبق نتایج جدول ۲ بیشترین فراوانی پاسخگویان با حدود ۳۳ درصد مربوط است به فارغ‌التحصیلان رشته کتابداری و پاسخگویان سایر رشته‌ها فراوانی کمتری دارند.

۱. درصد فراوانی: این ستون، درصد افراد واقع در هر طبقه (مقوله/گزینه) را با احتساب مقادیر گ. ۲. صد معتبر: این ستون، درصد افراد واقع در هر طبقه (مقوله یا گزینه) را بدون احتساب مقادیر گمشده (Missing Values) نشان می‌دهد.

جدول ۲

توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر	درصد تجمعی
کتابداری	۱۵	٪۳۳/۳	٪۳۶/۶	٪۳۶/۶
علوم اجتماعی	۱	٪۲/۲	٪۲/۴	٪۳۹
تاریخ	۵	٪۱۱/۱	٪۱۲/۲	٪۵۱/۲
حسابداری	۱	٪۲/۲	٪۲/۴	٪۵۳/۷

درصد تجمعی	درصد معتبر	درصد فراوانی	فراوانی	رشته تحصیلی
۵۶/۱٪	۲/۴٪	۲/۲٪	۱	حقوق
۵۷/۵٪	۲/۴٪	۲/۲٪	۱	روانشناسی
۶۳/۴٪	۴/۹٪	۴/۴٪	۲	زبان های خارجه
۷۰/۷٪	۷/۳٪	۶/۷٪	۳	ادبیات
۷۵/۶٪	۴/۹٪	۴/۴٪	۲	علوم سیاسی
۷۸٪	۲/۴٪	۲/۲٪	۱	پزشکی
۸۲/۹٪	۴/۹٪	۴/۴٪	۲	مدیریت
۸۵/۴٪	۲/۴٪	۲/۲٪	۱	علوم تربیتی
۹۲/۷٪	۷/۳٪	۶/۷٪	۳	مدیریت امور فرهنگی
۹۵/۱٪	۲/۴٪	۲/۲٪	۱	مهندسی
۱۰۰٪	۴/۹٪	۴/۴٪	۲	هنر
	۱۰۰٪	۹۱/۱٪	۴۱	جمع
		۸/۹٪	۴	بی پاسخ
		۱۰۰٪	۴۵	جمع کل

ادامه جدول ۲

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی

شغل

در جدول ۳ فراوانی شغل پاسخ دهندگان به تفکیک آمده است.

درصد تجمعی	درصد معتبر	درصد فراوانی	فراوانی	شغل
۲/۳٪	۲/۳٪	۲/۲٪	۱	مهندس
۷٪	۴/۷٪	۴/۴٪	۲	عضویت علمی
۸۱/۴٪	۷۴/۴٪	۷۱/۱٪	۳۲	کارشناس
۹۷/۷٪	۱۶/۳٪	۱۵/۶٪	۷	عضو شورای اسلامی شهر تهران
۱۰۰٪	۲/۳٪	۲/۲٪	۱	رئیس گروه
	۱۰۰٪	۹۵/۶٪	۴۳	جمع
		۴/۴٪	۲	بی پاسخ
		۱۰۰٪	۴۵	جمع کل

جدول ۳

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل

متغیر پژوهش

متغیر پژوهش حاضر «ایجاد آرشیو شهری» است که از پنج شاخص تشکیل شده است:
۱. نیروی انسانی؛ ۲. ساختمان آرشیو؛ ۳. منابع و تجهیزات؛ ۴. منابع مالی؛ ۵. نقش
شهرداری.

در مجموع متغیر حاضر با ۵۰ سؤال در قالب طیف لیکرت ارزیابی می‌شود.

نیروی انسانی

«نیروی انسانی» اولین شاخص متغیر ایجاد آرشیو شهری است. شاخص فوق از طریق
۹ سؤال سنجیده می‌شود و توزیع درصد فراوانی تک‌تک سؤال‌ها در جدول شماره ۴
آمده است.

میانه	بی‌پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	الف) ویژگی‌های مورد نیاز برای نیروی انسانی
۴	—	—	٪۷۹	٪۴۰	٪۳۲/۳	٪۱۷/۸	۱- به‌کارگیری نیروی آشنا با منابع تخصصی آرشیو (کتاب، مجله، خبرنامه، اصطلاح‌نامه، وب‌سایت) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	—	٪۲/۲	٪۱۳/۳	٪۲۵/۶	٪۳۱/۱	٪۱۷/۸	۲- به‌کارگیری نیروی آشنا با اشکال و مواد آرشیوی تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	٪۲/۲	٪۲/۲	٪۱۳/۳	٪۲۸/۹	٪۴۰	٪۱۳/۳	۳- به‌کارگیری نیروی آشنا با مراکز و مجامع آرشیوی تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	—	٪۲/۲	٪۲۲/۳	٪۳۱/۷	٪۳۵/۶	٪۷/۹	۴- به‌کارگیری نیروی آشنا با تاریخ محلی و فرهنگ عامه شهر محل خدمت تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	—	٪۲/۲	٪۱۷/۸	٪۳۱/۱	٪۳۵/۶	٪۱۳/۳	۵- به‌کارگیری نیروی آشنا با مهارت‌های فنی آرشیو (گردآوری، ارزیابی و انتخاب، تنظیم و توصیف، آماده‌سازی، حفاظت و نگهداری، اشاعه و ترویج) تا چه حد امکان‌پذیر است؟

جدول ۴

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان برحسب
نیروی انسانی

میانه	بی پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	الف) ویژگی‌های مورد نیاز برای نیروی انسانی
۳	٪۲/۲	٪۲/۲	٪۱۷/۸	٪۳۷/۸	٪۳۳/۳	٪۶/۷	۶- به کارگیری نیروی آشنا با قوانین و ضوابط اخلاقی در آرشیو، تا چه حد امکان پذیر است؟
۴	—	—	٪۱۳/۳	٪۲۷/۹	٪۳۷/۸	٪۲۰	۷- به کارگیری نیروی متخصص موضوعی در حوزه‌هایی نظیر تاریخ، علوم سیاسی، جامعه‌شناسی تا چه حد امکان پذیر است؟
۳	—	٪۱۱/۱	٪۲۶/۷	٪۲۶/۷	٪۲۴/۴	٪۱۱/۱	۸- به کارگیری نیروی متخصص حفاظت و مرمت اسناد تا چه حد امکان پذیر است؟
۴	—	٪۲/۲	٪۶/۷	٪۲۴/۴	٪۴۰	٪۲۶/۷	۹- برگزاری دوره‌های ضمن خدمت، کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی برای نیروی انسانی تا چه حد امکان پذیر است؟

ادامه جدول ۴

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان
برحسب نیروی انسانی

ساختمان آرشیو

دومین شاخص «ساختمان آرشیو» است که با ۱۰ سؤال طیف لیکرت ارزیابی می‌شود.

میانه	بی پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	ب) ویژگی‌های مورد نیاز برای ساختمان آرشیو
۳	٪۲/۲	٪۲/۲	٪۱۵/۶	٪۴۰	٪۲۷/۹	٪۱۱/۱	۱۰- فراهم کردن ساختمانی که در آن نور، صدا، دما و رطوبت کنترل شود تا چه حد امکان پذیر است؟
۳	٪۲/۲	٪۲/۲	٪۱۷/۸	٪۴۴/۴	٪۲۶/۷	٪۶/۷	۱۱- فراهم کردن ساختمانی مجهز برای مقابله با آلودگی‌های محیطی تا چه حد امکان پذیر است؟
۳	٪۲/۲	—	٪۱۳/۳	٪۴۰	٪۳۱/۱	٪۱۳/۳	۱۲- فراهم کردن ساختمانی ایمن در برابر آتش تا چه حد امکان پذیر است؟
۳/۵	٪۲/۲	—	٪۱۱/۱	٪۳۷/۸	٪۳۵/۶	٪۱۳/۳	۱۳- فراهم کردن ساختمانی مستحکم و مقاوم در برابر سرما، خشکی، و رطوبت تا چه حد امکان پذیر است؟

جدول ۵

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان
برحسب ساختمان آرشیو

بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	بی‌پاسخ	میان‌ه	ب) ویژگی‌های موردنیاز برای ساختمان آرشیو
٪۱۳/۳	٪۲۴/۴	٪۴۲/۲	٪۱۷/۸	—	٪۲/۲	۳	۱۴- فراهم کردن ساختمان و فضایی گسترش‌پذیر تا چه حد امکان‌پذیر است؟
٪۱۵/۶	٪۳۵/۶	٪۴۲/۲	٪۴/۴	—	٪۲/۲	۴	۱۵- فراهم کردن ساختمانی با دسترس‌پذیری مناسب برای مراجعان تا چه حد امکان‌پذیر است؟
٪۴/۴	٪۲۸/۹	٪۵۱/۱	٪۱۳/۳	—	٪۲/۲	۳	۱۶- فراهم کردن ساختمانی در نزدیکی مؤسسات فرهنگی، موزه‌ها، و فرهنگ‌سراها تا چه حد امکان‌پذیر است؟
٪۴/۴	٪۲۴/۴	٪۴۴/۴	٪۲۰	٪۴/۴	٪۲/۲	۳	۱۷- فراهم کردن خزانه‌ای امن در نزدیکی مکان قرارگیری آرشیو برای انتقال اسناد در مواقع ضروری تا چه حد امکان‌پذیر است؟
٪۱۳/۳	٪۳۳/۳	٪۳۷/۸	٪۱۱/۱	٪۲/۲	٪۲/۲	۳	۱۸- فراهم کردن ساختمانی به‌دوراز مراکز نظامی، انبار مواد منفجره، و تأسیسات هسته‌ای تا چه حد امکان‌پذیر است؟
٪۸/۹	٪۳۵/۶	٪۴۰	٪۱۳/۳	—	٪۲/۲	۳	۱۹- فراهم کردن ساختمانی که در معرض بلایای طبیعی (در مسیر رود، روی گسل) نباشد تا چه حد امکان‌پذیر است؟

ادامه جدول ۵

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان
برحسب ساختمان آرشیو

منابع و تجهیزات

شاخص «منابع و تجهیزات» از ۱۶ سؤال در طیف لیکرت تشکیل شده است که درصد فراوانی آن در جدول ۶ نشان داده شده است.

بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	بی‌پاسخ	میان‌ه	ج) ویژگی‌های موردنیاز برای منابع و تجهیزات
٪۲/۲	٪۱۷/۸	٪۵۱/۱	٪۲۶/۷	—	٪۲/۲	۳	۲۰- گردآوری اسناد و سوابق خانوادگی (نسب‌شناسی، اسناد مربوط به خاندان‌ها و طوایف خاص، دست‌نوشته اشخاص، اسناد تولد، فوت) تا چه حد امکان‌پذیر است؟

جدول ۶

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان
برحسب منابع و تجهیزات

میانہ	بی پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	ج) ویژگی‌های موردنیاز برای منابع و تجهیزات
۳	٪۲/۲	٪۲/۲	٪۲۸/۹	٪۳۳/۳	٪۳۱/۱	٪۲/۲	۲۱- گردآوری اسناد تجاری (اجاره‌نامه، وقف‌نامه، اسناد مربوط به خریدوفروش املاک و اجناس، اسناد مربوط به مالکیت) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	٪۲/۲	—	٪۲۲/۲	٪۲۸/۹	٪۴۴/۴	٪۲/۲	۲۲- گردآوری اسناد اداری (نامه، گزارش، درخواست، صورت‌جلسه، حکم) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	٪۲/۲	—	٪۲۰	٪۴۲/۲	٪۳۱/۱	٪۴/۴	۲۳- گردآوری اسناد اجتماعی و فرهنگی (اسناد مربوط به اماکن و ابنیه، اسناد مربوط به آداب‌ورسوم و فرهنگ عامه، اسناد مربوط به سبک زندگی، رفتار، نژاد و مهاجرت قومیت‌ها، اشیاء و وسایل) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	٪۴/۴	—	٪۷/۹	٪۱۵/۶	٪۴۸/۹	٪۲۲/۲	۲۴- گردآوری منابع اطلاعاتی شهر (روزنامه، مجله، نقشه، بروشور، پوستر) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	٪۶/۷	—	٪۶/۷	٪۲۴/۴	٪۵۳/۳	٪۷/۹	۲۵- گردآوری اشکال گوناگون مواد آرشیوی (اسناد متنی، عکس، فیلم، پوستر، مجله، میکروفرم، لوح فشرده، نوار ویدئویی، نوار کاست، اشیاء) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	٪۲/۲	—	٪۱۵/۶	٪۴۰	٪۳۷/۸	٪۴/۴	۲۶- برقراری ارتباط با مراکز دارای هریک از انواع اسناد و مطالبه از ایشان تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	٪۲/۲	—	٪۱۱/۱	٪۲۶/۷	٪۴۴/۴	٪۱۵/۶	۲۷- فراهم‌کردن تجهیزات موردنیاز کاربران (رایانه، شبکه، نرم‌افزار مخصوص، دستگاه پرینتر، کمد نگهداری وسایل، میز و صندلی مخصوص مطالعه) تا چه حد امکان‌پذیر است؟

ادامهٔ جدول ۶

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان برحسب منابع و تجهیزات

میان‌ه	بی‌پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	ج) ویژگی‌های موردنیاز برای منابع و تجهیزات
۴	٪۴/۴	—	٪۱۷/۸	٪۲۲/۲	٪۳۷/۸	٪۱۷/۸	۲۸- فراهم‌کردن تجهیزات موردنیاز کارکنان (رایانه، شبکه، نرم‌افزار مخصوص، دستگاه‌های پرینتر و اسکنر، تجهیزات ذخیره‌سازی، وسایل آزمایشگاهی و مرمت، دستگاه پرس) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	٪۲/۲	۴/۴	٪۱۷/۸	٪۱۳/۳	٪۴۲/۲	٪۲۰	۲۹- فراهم‌کردن تجهیزاتی برای قرارگیری و حمل اسناد (پوشه‌ها و جعبه‌های غیراسیدی، چرخ‌های حمل اسناد، قفسه‌های ثابت و ریلی) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	٪۲/۲	—	٪۱۵/۶	٪۲۲/۲	٪۴۰	٪۲۰	۳۰- فراهم‌کردن تجهیزات حفاظت و نگهداری از اسناد (دوربین مداربسته، دستگاه اطفای حریق، برق اضطراری، دماسنج، رطوبت‌سنج) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	٪۲/۲	—	٪۱۷/۸	٪۲۵/۶	٪۳۱/۱	٪۱۳/۳	۳۱- فراهم‌کردن مخازن مجزا برای نگهداری اشکال گوناگون مواد آرشیوی (اسناد متنی، عکس، فیلم، پوستر، نقشه، تمپر، کتاب، مجله، میکروفیلم، میکروفیش، لوح فشرده، نوار ویدئویی، نوار کاست، اشیا) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	٪۲/۲	—	٪۱۵/۶	٪۳۷/۸	٪۳۱/۱	٪۱۳/۳	۳۲- فراهم‌کردن فضایی مجزا برای هر یک از فعالیت‌های تخصصی آرشیو (ارزشیابی، کنترل، ضد عفونی، مرمت، دیجیتال‌سازی) تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	—	—	٪۴/۴	٪۵۲/۳	٪۲۲/۳	٪۷/۹	۳۳- فراهم‌کردن تالارهای مطالعه و پژوهش مجزا باتوجه به نوع منبع تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۴	—	—	٪۷/۹	٪۲۶/۷	٪۵۱/۱	٪۱۳/۳	۳۴- فراهم‌کردن فضایی برای برگزاری سمینار، همایش، کارگاه، نمایشگاه، جشنواره تا چه حد امکان‌پذیر است؟
۳	—	—	٪۱۷/۸	٪۴۴/۴	٪۲۴/۴	٪۱۳/۳	۳۵- فراهم‌کردن فضایی برای استراحت مراجعان و کارکنان تا چه حد امکان‌پذیر است؟

ادامه جدول ۶

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان
برحسب منابع و تجهیزات

منابع مالی

شاخص «منابع مالی» از ۴ سؤال در قالب طیف لیکرت تشکیل شده است که شرح آن در جدول ۷ آمده است.

میانه	بی پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	د) ویژگی‌های موردنیاز برای بودجه و منابع مالی
۳	—	%۴/۴	%۲۴/۴	%۴۸/۹	%۸/۹	%۱۳/۳	۳۶- تخصیص بودجه برای جذب نیروی انسانی تا چه حد امکان پذیر است؟
۳	—	%۴/۴	%۲۴/۷	%۴۲/۲	%۱۵/۶	%۱۱/۱	۳۷- تخصیص بودجه برای احداث و بهره‌برداری از ساختمان آرشيو شهری تا چه حد امکان پذیر است؟
۳	—	%۴/۴	%۲۴/۷	%۴۰	%۱۵/۶	%۱۳/۳	۳۸- تخصیص بودجه برای تهیه منابع و تجهیزات موردنیاز آرشيو شهری تا چه حد امکان پذیر است؟
۳	—	%۴/۴	%۲۸/۹	%۴۰	%۱۳/۳	%۱۳/۳	۳۹- تخصیص بودجه برای تأمین هزینه‌های احتمالی حال و آینده آرشيو شهری تا چه حد امکان پذیر است؟

جدول ۷

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان برحسب منابع مالی

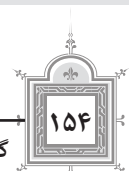
نقش شهرداری

آخرین شاخص «نقش شهرداری» با ۱۱ سؤال است که نتایج آن در جدول ۸ ذکر شده است.

میانه	بی پاسخ	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	ه) نقش شهرداری
۳	%۲/۲	%۲/۲	%۱۱/۱	%۴۴/۴	%۲۸/۹	%۱۱/۱	۴۰- کمک شهرداری به حضور آرشيوها در بطن زندگی اجتماعی تا چه حد امکان پذیر است؟

جدول ۸

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان برحسب نقش شهرداری

ه) نقش شهرداری	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	بی‌پاسخ	میانگین
۴۱- کمک شهرداری به ایجاد علاقه و نگرش مثبت به آرشیو تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۸/۹	٪۳۷/۸	٪۴۰	٪۱۳/۳	—	—	۳
۴۲- کمک شهرداری به تقویت هویت تاریخی و تعلق اجتماعی بین شهروندان تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۵/۶	٪۴۴/۴	٪۲۴/۴	٪۱۱/۱	٪۴/۴	—	۴
۴۳- کمک شهرداری به آشنایی شهروندان با مراکز آرشیوی تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۵/۶	٪۴۸/۹	٪۲۰	٪۱۵/۶	—	—	۴
۴۴- کمک شهرداری به افزایش آگاهی شهروندان از ارزش اسناد آرشیوی تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۷/۸	٪۳۷/۸	٪۳۳/۳	٪۱۱/۱	—	—	۴
۴۵- کمک شهرداری به افزایش مشارکت جمعی شهروندان برای حفظ میراث شهری تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۳/۳	٪۳۳/۳	٪۴۸/۹	٪۴/۴	—	—	۳
۴۶- کمک شهرداری به افزایش تمایل شهروندان برای جمع‌آوری و عرضه اسناد خود به آرشیو تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۸/۹	٪۴۰	٪۳۵/۶	٪۱۳/۳	٪۲/۲	—	۳
۴۷- کمک شهرداری به افزایش اعتماد شهروندان برای عرضه اسناد، تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۳/۳	٪۳۱/۱	٪۳۵/۶	٪۱۵/۶	٪۴/۴	—	۳
۴۸- کمک شهرداری به تشویق پژوهش‌گران برای برطرف کردن مسائل شهری با استفاده از آرشیو، تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۱/۱	٪۴۸/۹	٪۳۳/۳	٪۶/۷	—	—	۴
۴۹- کمک شهرداری به جمع‌آوری اسناد شهری و جلوگیری از نابودی و فراموشی آن‌ها تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۱۳/۳	٪۴۴/۴	٪۳۱/۱	٪۱۱/۱	—	—	۴
۵۰- اعلام فراخوان و اطلاع‌رسانی برای جمع‌آوری اسناد توسط شهرداری، تا چه حد امکان‌پذیر است؟	٪۲۸/۹	٪۴۶/۷	٪۲۰	٪۲/۲	٪۲/۲	—	۴

ادامه جدول ۸

توزیع درصد فراوانی پاسخگویان
برحسب نقش شهرداری

در جدول شماره ۹ شاخص‌ها و متغیر ایجاد آرشیو شهری با جمع‌بستن سؤال‌های مربوط به هریک به دست آمده است. نتایج نشان می‌دهد که میانگین تمامی شاخص‌ها و هم‌چنین متغیر ایجاد آرشیو شهری بیشتر از حد وسط مقیاس است؛ به‌جز میانگین بعد منابع مالی که تقریباً در حد وسط مقیاس است.

مقدار انحراف استاندارد، میزان پراکندگی و اختلاف نظر در پاسخ‌ها را نشان می‌دهد که این پراکندگی و اختلاف نظرها چندان محسوس نیست.

مقدار چولگی در تمامی شاخص‌ها و هم‌چنین در متغیر «ایجاد آرشیو شهری» کمتر از ۳+ و بزرگ‌تر از ۳- است. مقدار چولگی منفی شاخص‌های نیروی انسانی و منابع و تجهیزات گویای آن است که «نمرات افراد، حول و حوش مقادیر بالای متغیر متمرکزند». البته این مقدار چندان محسوس نیست؛ یعنی از نظر تعداد اندکی از پاسخگویان به‌کارگیری نیروی آشنا با منابع تخصصی آرشیو و نیز گردآوری اسناد و سوابق خانوادگی، اسناد تجاری، اداری، اجتماعی و فرهنگی، و منابع اطلاعاتی شهر برای ساختمان آرشیو شهری بسیار ممکن است.

مقدار کشیدگی در تمامی شاخص‌ها (به‌جز شاخص منابع و تجهیزات) و هم‌چنین در متغیر «ایجاد آرشیو شهری» در دامنه قابل قبول خود است؛ یعنی بیشتر از ۳- و کمتر از ۳+ است. مقدار کشیدگی شاخص منابع و تجهیزات برابر با ۳/۰۲ است که اندکی از ۳+ بیشتر است؛ این بدان معناست که از نظر عده کمی از کارکنان گردآوری اسناد و سوابق خانوادگی، اسناد تجاری، اداری، اجتماعی و فرهنگی بسیار امکان‌پذیر است. مقدار خطای استاندارد ضریب چولگی و خطای استاندارد کشیدگی کمتر از ۲+ و بیشتر از ۲- باید باشد. مقدار کشیدگی در شاخص‌های نیروی انسانی، ساختمان آرشیو و نقش شهرداری منفی شده است. «کشیدگی منفی نشان می‌دهد که توزیع داده‌ها از توزیع نرمال کوتاه‌تر است؛ در چنین حالتی، توزیع داده‌ها در اطراف میانگین پخش شده است و پراکندگی زیادی دارد». البته این مقدار نیز خیلی اندک است؛ یعنی تعداد اندکی از پاسخگویان درباره به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص، فراهم کردن ساختمانی با ویژگی‌های مخصوص آرشیو، و نیز نقش شهرداری در ایجاد آرشیو شهری اختلاف نظر دارند. عده‌ای وجود این موارد را در ایجاد آرشیو شهری بیش از حد متوسط و عده‌ای کمتر از حد متوسط ضروری می‌دانند.

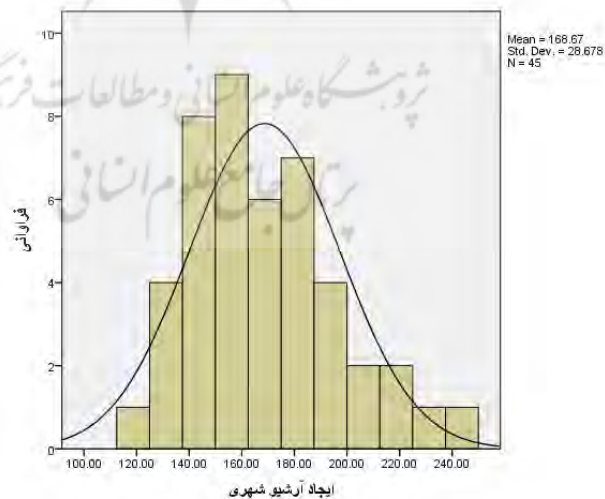
درباره وضعیت نرمال متغیر «ایجاد آرشیو شهری» می‌توان گفت که مقدار چولگی (۰/۷۱) و کشیدگی (۰/۳۲) بیشتر از ۳- و کمتر از ۳+ هستند. از طرفی مقدار خطای استاندارد چولگی (۰/۳۵) و خطای استاندارد کشیدگی (۰/۶۹) نیز کمتر از ۲+ و بیشتر از ۲- است؛ پس نتیجه می‌گیریم که توزیع متغیر «ایجاد آرشیو شهری» در جامعه مورد پژوهش

نرمال است. نمودار شماره ۱ توزیع نرمال متغیر ایجاد آرشیو شهری را نشان می‌دهد.

خطای استاندارد کشیدگی	خطای کشیدگی	خطای استاندارد چولگی	چولگی	انحراف استاندارد	حد وسط مقیاس ^۱	میانگین	*	تجزیه و تحلیل
۰/۶۹	-۰/۰۱۱	۰/۳۵	-۰/۰۴۸	۶/۷	۲۷	۳۰/۸	نیروی انسانی	
۰/۶۹	-۰/۲۵	۰/۳۵	۰/۰۴۸	۷/۵۲	۳۰	۳۲/۸۶	ساختمان آرشیو	
۰/۶۹	۲/۰۲	۰/۳۵	-۰/۸۷	۱۱/۷	۴۸	۵۳/۸۲	منابع و تجهیزات	
۰/۶۹	-۰/۱۰۶	۰/۳۵	-۰/۵۵	۲/۹	۱۲	۱۲/۱۳	منابع مالی	
۰/۶۹	-۰/۴۸	۰/۳۵	۰/۳۵	۷/۳۵	۳۲	۳۹/۰۴	نقش شهرداری	
۰/۶۹	۰/۳۲	۰/۳۵	۰/۷۱	۲۸/۶۷	۱۵۰	۱۶۸/۶۶	ایجاد آرشیو شهری	تجزیه و تحلیل

جدول ۹

شاخص‌های آماری شاخص‌ها و متغیر ایجاد آرشیو شهری

۱. حد وسط مقیاس: حد بالا از حد پایین کم شده‌است و مجموع آن بر عدد ۲ تقسیم شده‌است؛ سپس عدد حاصل با حد پایین جمع شده‌است.

نمودار ۱

توزیع نرمال متغیر ایجاد آرشیو شهری

اظهار نظر دربارهٔ ایجاد آرشیو شهری

در پرسش آخر از پاسخگویان پرسیده شد که «به طور کلی دربارهٔ ایجاد آرشیو شهری چه نظری دارید؟»

از کدگذاری پاسخها، مفاهیم زیر به دست آمد: تضعیف آرشیو ملی؛ نجات بخشی اسناد در حال نابودی؛ هویت بخشی؛ زمان بر بودن؛ حفظ حافظهٔ شهر؛ ضرورت فرهنگ سازی؛ حمایت شهرداری، شوراییاریها و مردم؛ ارتقای سطح فرهنگ جامعه؛ حفظ هویت تاریخی شهر؛ ارزشمند بودن.

تحلیل استنباطی (دومتغیره)

در بخش دوم یافته‌های پژوهش، به آزمون پرسش‌های پژوهش پرداخته شد؛ بدین منظور از آزمون t تک‌نمونه‌ای / تک‌گروهی (One-Sample T Test) استفاده شد.

پرسش اصلی پژوهش: «آیا امکان ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران وجود دارد؟»
مطابق با نتایج جدول ۱۰ مقدار آزمون t تک‌نمونه‌ای (۵/۱۱) و مقدار سطح معناداری برابر با (۰) شده است. پس نتیجه می‌گیریم که تفاوت آماری معنی‌داری بین دو میانگین واقعی و مفروض وجود دارد. هم‌چنین براساس نتایج این جدول، مقدار میانگین واقعی (۳/۴۲) از مقدار میانگین مفروض (۳) بیشتر است؛ بنابراین می‌توان گفت که امکان ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران وجود دارد.

		میانگین مفروض = ۳						تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	T	درجه آزادی	مقدار سطح معناداری (Sig)	تفاوت میانگین	فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین		*
حد بالا	حد پایین																
۰/۵۸	۰/۲۵	۰/۴۲	۰/۰۰۰	۴۴	۵/۱۱	۰/۵۵	۳/۴۲								۴۵	ایجاد آرشیو شهری	

جدول ۱۰

نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای متغیر ایجاد آرشیو شهری

پرسش‌های فرعی

پرسش فرعی اول: «وضعیت نیروی انسانی برای ایجاد آرشيو شهری برای شهر تهران چگونه است؟»

مطابق با نتایج جدول ۱۱ مقدار آزمون تی (۳/۹) است و سطح معناداری آن ($Sig = 0/000$) کمتر از ۵ درصد خطاست؛ پس مقدار میانگین واقعی (۳/۴۴) با مقدار میانگین مفروض (۳) تفاوت معنادار آماری دارد. در این تفاوت آماری مقدار میانگین واقعی، ۰/۴۴ بیشتر از مقدار میانگین مفروض است؛ بنابراین نتیجه می‌گیریم که وضعیت نیروی انسانی لازم برای ایجاد آرشيو شهری برای شهر تهران بالاتر از حد متوسط و در حدی مناسب است.

میانگین مفروض = ۳								تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	T	درجه آزادی	مقدار سطح معناداری (Sig)	تفاوت میانگین	فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین		*
حد بالا	حد پایین																
۰/۶۷	۰/۲۱	۰/۴۴	۰/۰۰۰	۴۴	۳/۹	۰/۷۵	۳/۴۴	۴۵	نیروی انسانی								

جدول ۱۱

نتایج آزمون t تک نمونه‌ای شاخص نیروی انسانی

پرسش فرعی دوم: «وضعیت فضا و ساختمان برای ایجاد آرشيو شهری برای شهر تهران چگونه است؟»

مطابق با نتایج جدول ۱۲ مقدار سطح معناداری آزمون t ($Sig = 0/001$) کمتر از ۵ درصد خطاست؛ یعنی میانگین واقعی (۳/۳۶) با میانگین مفروض (۳) تفاوت معنادار آماری دارد. مقدار تفاوت میانگین برابر با ۰/۳۶ شده است که نشان می‌دهد میانگین واقعی از میانگین مفروض اندکی بالاتر است. پس نتیجه می‌گیریم که وضعیت فضا و ساختمان لازم برای ایجاد آرشيو شهری برای شهر تهران به گونه‌ای است که بیشتر از حد متوسط می‌توان به آن امیدوار بود.

میانگین مفروض = ۳									* تعداد
فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین		تفاوت میانگین	مقدار سطح معناداری (Sig)	درجه آزادی	T	انحراف استاندارد	میانگین		
حد بالا	حد پایین								
۰/۵۶	۰/۱۵	۰/۳۶	۰/۰۰۱	۴۴	۳/۶	۰/۶۷	۳/۳۶	۴۵	ساختمان آرشیو

جدول ۱۲

نتایج آزمون t تک نمونه‌ای شاخص ساختمان آرشیو

پرسش فرعی سوم: «وضعیت تجهیزات فنی و امکانات لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چگونه است؟»

براساس نتایج جدول ۱۳ مقدار آزمون t برابر با (۴/۹۹) است و مقدار سطح معناداری برابر با (۰) شده است؛ پس می‌توان گفت که مقدار میانگین واقعی (۳/۴۵) با مقدار میانگین مفروض (۳) تفاوت معنادار آماری دارد. در این تفاوت مقدار میانگین واقعی به میزان ۰/۴۵ از مقدار میانگین مفروض بیشتر است. پس می‌توان گفت که وضعیت تجهیزات فنی و امکانات لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران بیشتر از حد متوسط جای امیدواری دارد.

میانگین مفروض = ۳									* تعداد
فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین		تفاوت میانگین	مقدار سطح معناداری (Sig)	درجه آزادی	T	انحراف استاندارد	میانگین		
حد بالا	حد پایین								
۰/۶۳	۰/۲۷	۰/۴۵	۰/۰۰۰	۴۴	۴/۹۹	۰/۶۰۹	۳/۴۵	۴۵	منابع و تجهیزات

جدول ۱۳

نتایج آزمون t تک نمونه‌ای شاخص منابع و تجهیزات

پرسش فرعی چهارم: «وضعیت بودجه و امکانات مالی لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چگونه است؟»

باتوجه به نتایج جدول ۱۴ مقدار آزمون t برابر با (۰/۲۲) است و سطح معناداری برابر

با (۰/۸۲) شده‌است که بیشتر از ۵ درصد خطاست؛ یعنی بین میانگین واقعی (۳/۰۳) و میانگین مفروض (۳) تفاوت معنادار آماری مشاهده نمی‌شود. پس می‌توان گفت که وضعیت بودجه و امکانات مالی لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران در حد متوسط ارزیابی می‌شود و چندان مطلوب نیست.

جدول ۱۴

نتایج آزمون تک‌نمونه‌ای شاخص منابع مالی

میانگین مفروض = ۳									*
فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین		تفاوت میانگین	مقدار سطح معناداری (Sig)	درجه آزادی	T	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	
حد بالا	حد پایین								
۰/۳۲	-۰/۲۶	۰/۰۳	۰/۸۲	۴۴	۰/۲۲	۰/۹۷	۳/۰۳	۴۵	منابع مالی

پرسش فرعی پنجم: «شهرداری در ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران چه نقشی دارد و تعامل مردم با آن چگونه است؟»

مطابق با نتایج جدول ۱۵ مقدار آزمون تی (۵/۵۸) است و سطح معناداری آن (Sig= ۰/۰۰۰) کمتر از ۵ درصد خطاست؛ پس مقدار میانگین واقعی (۳/۵۵) با مقدار میانگین مفروض (۳) تفاوت معنادار آماری دارد. در این تفاوت آماری مقدار میانگین واقعی ۰/۵۵ بیشتر از مقدار میانگین مفروض است. بنابراین نتیجه می‌گیریم که شهرداری در ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران نقشی مؤثر دارد و تعامل مردم با آن بیشتر از حد متوسط ارزیابی شده‌است.

جدول ۱۵

نتایج آزمون تک‌نمونه‌ای شاخص نقش شهرداری

میانگین مفروض = ۳									*
فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین		تفاوت میانگین	مقدار سطح معناداری (Sig)	درجه آزادی	T	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	
حد بالا	حد پایین								
۰/۷۵	۰/۳۵	۰/۵۵	۰/۰۰۰	۴۴	۵/۵۸	۰/۶۶	۳/۵۵	۴۵	نقش شهرداری

نتیجه‌گیری

از نتایج به دست آمده دریافت می‌شود که اکثر پاسخگویان به کارگیری نیروی آشنا با اشکال و مواد آرشیوی، آشنا با مراکز و مجامع آرشیوی، آشنا با تاریخ محلی و فرهنگ عامه شهر محل خدمت، آشنا با منابع تخصصی آرشیو، آشنا با مهارت‌های فنی آرشیو، آشنا با قوانین و ضوابط اخلاقی، و به کارگیری نیروی متخصص موضوعی در حوزه‌هایی نظیر تاریخ و علوم سیاسی را تاحدزیادی امکان‌پذیر دانسته‌اند. هم‌چنین برگزاری دوره‌های آموزشی ضمن خدمت تاحدزیادی ممکن تلقی شده است؛ ولی امکان‌پذیری به کارگیری نیروی آشنا با حفاظت و مرمت اسناد در حد کم ارزیابی شده است. بنابر مبانی نظری (فدایی عراقی، ۱۳۷۷)، بسیاری از اسناد در بایگانی‌ها، بر اثر بی‌مبالاتی و ذخیره‌سازی نامناسب دچار آسیب شده‌اند و بخشی از آن‌ها از بین رفته‌اند و یا در شرف از بین رفتن‌اند؛ بنابراین مرمت این دسته از اسناد یکی از مهم‌ترین وظایف آرشیوی است. هم‌چنین یکی از وظایف مهم سازمان‌های آرشیوی آموزش است که در بیشتر مواقع از آن غفلت می‌شود. آموزش نیروی انسانی جدید و شاغل در مراکز آرشیوی اولین گام است. گام بعدی تشکیل مرتب کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای مسئولان اسناد سازمان‌های مختلف دولتی و خصوصی است.

نتایج یافته‌ها برای ویژگی‌های یک آرشیویست نظیر حفظ و نگهداری از اسناد و اشاعه مناسب آن‌ها، مؤید مبانی نظری (پاکدامن، ۱۳۸۷) است که دو وظیفه اساسی یک آرشیویست را اول کوشش برای حفظ و حراست از اسناد و سپس آماده‌سازی و عرضه اسناد برای استفاده محققان تاریخ و سایر پژوهش‌گران می‌داند.

از نتایج به دست آمده دریافت می‌شود که از نظر نیمی از پاسخگویان فراهم کردن ساختمانی با ویژگی‌هایی چون کنترل نور، صدا، دما، رطوبت، آلودگی‌های محیطی، استحکام و مقاومت ساختمان، ایمنی در برابر آتش، گسترش‌پذیری فضا و ساختمان، سهولت دسترسی، نزدیکی به مراکز فرهنگی نظیر فرهنگ‌سراها، وجود خزانه‌ای امن برای انتقال اسناد در مواقع ضروری، دوربودن از مراکز نظامی، انبار مواد منفجره و تأسیسات هسته‌ای و نیز قرارنداشتن در معرض بلایای طبیعی نظیر قرارنداشتن روی گسل یا نبودن در معرض طغیان رود، در حد متوسط و زیاد امکان‌پذیر است و از نظر نیمی دیگر در حد متوسط و کمتر امکان‌پذیر است.

(کرسپو و ویناس، ۱۳۶۹) درباره اهمیت ساختمان آرشیو گفته‌اند: ساختمان مناسب آرشیو باید دارای ضوابط ساختمانی و تعدادی خزانه مناسب باشد. تمام مواد به کاررفته در پی‌ریزی، دیوارها، بام‌ها باید ضدحریق باشد. ساختمان آرشیو باید به خزانه‌های وسیع،

کارگاه مرمت، صحافی و آزمایشگاه مجهز باشد؛ بنابراین درمی‌یابیم که وجود ساختمانی با استانداردهای لازم نه تنها ضروری است، بلکه با وجود ساختمانی مطمئن است که راه‌اندازی آرشیو شهری ممکن خواهد شد.

از نتایج به‌دست‌آمده دریافت می‌شود که نیمی از پاسخگویان گردآوری اسناد و سوابق خانوادگی، اسناد تجاری، اسناد اداری، اسناد اجتماعی و فرهنگی، گردآوری منابع اطلاعاتی شهری، گردآوری انواع منابع و اشکال گوناگون آرشیوی و نیز امکان گردآوری و مطالبه آن‌ها و نیز فراهم کردن تجهیزات موردنیاز کارکنان، کاربران و تجهیزات حمل و نگهداری اسناد را در حد زیاد و متوسط و نیمی دیگر در حد متوسط و کمتر امکان‌پذیر می‌دانند.

(شیرخانیا، ۱۳۹۵) ضمن جست‌وجو در منابع برخی از آرشیوهای محلی، به وجود اسنادی مشترک میان آن‌ها دست یافته‌است؛ نظیر: اسناد و سوابق خانوادگی، اسناد تجاری و اقتصادی، اسناد اداری، اسناد اجتماعی و فرهنگی و منابع اطلاعاتی شهر. او هم چنین بعضی از انواع مواد آرشیوی را این‌گونه برشمرده‌است: اسلاید، اطلس، اعلامیه دیواری، بروشور، پوستر، تقویم، تمبر، صفحه، صورت جلسه، طرح، عکس، گزارش، فیلم، میکروفرم، نقشه، نوار، صفحه فشرده، حکم، فرمان، نامه، مهر، طغری، اجاره‌نامه، قباله، وقف‌نامه و مانند آن (نسخه آنالین دایرةالمعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۳۹۶). بنابراین برای تشکیل آرشیو شهری، شکل‌ها و گونه‌های مختلف اسناد باید گردآوری و نگهداری شوند.

براساس نتایج به‌دست‌آمده، نیمی از پاسخگویان تخصیص بودجه برای جذب نیروی انسانی، احداث و بهره‌برداری از ساختمان، تهیه منابع و تجهیزات موردنیاز آرشیو و نیز هزینه‌های احتمالی آرشیو را در حد متوسط و کم و نیمی دیگر در حد متوسط و زیاد می‌سنجند. برآورد کل از تخصیص بودجه در حد متوسط بوده‌است.

باتوجه به اینکه ضرورت اختصاص منابع و امکانات مالی برای راه‌اندازی آرشیو شهری برای شهر تهران از طریق روایی‌سنجی تأیید شده‌است، می‌توان گفت که تأمین هزینه‌های موردنیاز از پایه‌های اساسی در عملیاتی ساختن مقاصد پژوهش حاضر است.

براساس نتایج به‌دست‌آمده نیمی از پاسخ‌دهندگان کمک شهرداری به حضور آرشیوها در بطن زندگی اجتماعی، ایجاد علاقه و نگرش مثبت به آرشیو، تقویت هویت تاریخی و تعلق اجتماعی بین شهروندان و سایر ویژگی‌های این دسته را در حد زیاد و بسیار زیاد و نیمی دیگر در حد متوسط و کمتر امکان‌پذیر می‌دانند.

طبق مبانی نظری (برآبادی، ۱۳۸۴)، شهرداری‌ها مؤسساتی عمومی و غیردولتی‌اند که وظایف بسیاری در اداره شهر برعهده آنان گذاشته شده‌است. این وظایف در گستره‌های

گوناگون اجتماعی، فرهنگی، عمرانی، شهرسازی و خدماتی است. از جمله وظایف اصلی شهرداری‌ها را می‌توان خدمات فرهنگی و اجتماعی مانند سرپرستی کتاب‌خانه‌ها، موزه‌ها و آرشیوهای محلی نام برد.

طبق نظر (مسعودی فر، ۱۳۸۷)، شهرداری سازمانی است حقوقی، محلی و مستقل که در محدوده شهر برای رفع نیازهای عمومی، رفاهی و خدماتی مردم شهر فعالیت می‌کند. شهرداری هم‌چنین برای وضع و اجرای قوانین شهری و تأمین نیازمندی‌های مشترک محلی فعالیت می‌کند. به عبارتی شهرداری در عرف جهانی مظهری از دولت محلی به‌شمار می‌آید؛ از این رو است که شهرداری با تعامل مردم و شورایی‌ها نقشی پررنگ در ایجاد آرشیوهای شهری خواهد داشت.

هم‌چنین لازم است تا کارکنان شاغل در این نوع مراکز از مهارت‌های تخصصی بهره‌مند باشند. یافته‌های پژوهش نشان داد که در حال حاضر امکان به‌کارگیری نیروی انسانی با ویژگی‌های لازم بیش از حد متوسط وجود دارد.

هم‌چنین در مؤلفه‌های لازم برای راه‌اندازی آرشیو آورده شده است که ساختمان آرشیو یکی از ارکان اصلی است؛ چون بدون وجود ساختمانی امن و متناسب نمی‌توان به خوبی از اسناد حفاظت و نگهداری کرد.

طبق یافته‌های به‌دست آمده امکان تأمین ساختمانی مجهز برای آرشیو شهری بیش از حد متوسط ارزیابی شده است. هم‌چنین فراهم آوردن تجهیزات مورد نیاز کارکنان و کاربران آرشیو - که با جزئیات در پرسش‌نامه ذکر شده است - بیش از حد متوسط قابل تأمین است. آمارها نشان می‌دهد که تأمین بودجه و امکانات مالی لازم برای جذب نیروی انسانی، و تأمین ساختمان و تجهیزات مورد نیاز برای آرشیو شهری در حد متوسط امکان‌پذیر است. گفتنی است که تأمین تمام پیش‌زمینه‌های لازم برای ایجاد آرشیو شهری برای شهر تهران، با وضعیت بودجه و امکانات مالی ارتباط مستقیم دارد که این خود محل تأمل است و ضروری است تا برای جلوگیری از نابودی اسناد و حفظ آن‌ها از آسیب‌های احتمالی و انتقال آن‌ها به آیندگان برای تأمین هزینه‌های لازم چاره‌ای اندیشیده شود.

پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آینده

- انجام مطالعه تطبیقی برای آرشیوهای شهری سایر کشورهای دنیا
- انجام مطالعه‌ای برای تدوین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های ایجاد آرشیو شهری و ملزومات

آن

منبع

کتاب فارسی

- برآبادی، محمود. (۱۳۸۴). *القبای شهر: (مجموعه مقالات ماهنامه شهرداری‌ها)*. (ج ۱). انتشارات سازمان شهرداری و دهیاری‌های کشور.
- فدایی عراقی، غلام‌رضا. (۱۳۷۷). *مقدمه‌ای بر شناخت اسناد آرشیوی*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- کرسپو، گارمن؛ ویناس، ویسنت. (۱۳۶۹). *نگهداری اسناد و کتب: ترمیم و مرمت اسناد*. تهران: سازمان اسناد ملی ایران.

مقاله

- پاکدامن نائینی، مریم. (۱۳۸۷). «آرشیو، کتاب‌خانه: آرشیویست، کتابدار». ماهنامه *اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی*، اردیبهشت ۱۳۸۷، شماره ۷، صص ۳۷-۴۲.
- حسن‌آبادی، ابوالفضل. (۱۳۹۲). «اهمیت اسناد آرشیوی در پژوهش‌های تاریخ محلی خراسان (اسناد آستان قدس رضوی درباره جنگ جهانی دوم)». فصل‌نامه *مطالعات فرهنگی-اجتماعی خراسان*، شماره ۲۹، صص ۴۸-۵۷.
- شارقی، سیما. (۱۳۸۸). «آینده آرشیو و تحقیقات تاریخی». فصل‌نامه *گنجینه اسناد*، دوره ۱۹، شماره ۴، پیاپی ۷۶، صص ۹۵-۱۰۲.
- مسعودی‌فر، یوسف. (۱۳۸۷). «مدیریت، ساماندهی و بهبود خدمات شهری (مدیریت مواد زائد جامد)». *مجله علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه تبریز*، شماره ۲۵، صص ۴۳-۶۰.

پایان‌نامه

- زارعی، مریم. (۱۳۹۶). «امکان‌سنجی ایجاد آرشیو در دفتر بررسی سوانح و حوادث سازمان هواپیمایی کشوری». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهرا (س).
- شیرخانیان، زهرا. (۱۳۹۵). «امکان‌سنجی ایجاد آرشیوهای بومی-محلی در کتاب‌خانه‌های عمومی زیر نظر نهاد کتاب‌خانه‌های عمومی کشور، مستقر در استان سمنان». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهرا (س).
- طالب‌حقیقی، فرزانه. (۱۳۹۴). «امکان‌سنجی راه‌اندازی آرشیو تئاتر برای مجموعه تئاتر شهر تهران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهرا (س).

فهرست منابع لاتین

- Flinn, Andrew. (2007). "Community Histories, Community Archives: some Opportu-

nities and Challenges”. *Journal of the Society of Archivists*, Volume 28, Issue 2.

Published Online: 23 Oct 2007 in Archives and Records.

Ormond-Parker, Lyndon; Sloggett, Robyn. (2012). “Local Archives and Community Collecting in the Digital age”. *Archival Science*, 12 (2), pp 191-212.

English Translation of References

Books

Barabadi, Mahmoud. (1384/2005). “*Alefba-ye šahr: Majmou’eh maqālāt-e māhnāme-ye šahrdāri-hā*” (The ABC of city) (1st ed.). Enteshārāt-e Sāzmān-e Šahrdāri va dehyāri-hā-ye kešvar (Iran Municipalities and Rural Organization). [Persian]

Crespo, Garmen & Vinas, Vicente. (1369/1990). “*Negahdāri-ye asnād va kotob: Tarmim va maremmat-e asnād*” (The preservation and restoration of paper records and books: A RAMP study with guidelines). Tehran: Sāzmān-e Asnād-e Melli-ye Irān (Sākmā) (National Library and Archives Organization of Iran). [Persian]

Fadaei Araghi, Gholam Reza. (1377/1998). “*Moqaddame-ee bar šenāxt-e asnād-e āršivi*” (An introduction to archival documents). Tehran: Sāzmān-e Motāle’eh va Tadvin-e Kotob-e ‘Olum-e Ensāni-ye Danešgāh-hā (The Organization for Researching and Composing University Textbooks in the Humanities) (SAMT). [Persian]

Articles

Flinn, Andrew. (2007). “Community histories, community archives: Some opportunities and challenges”. *Journal of the Society of Archivists*, 28(2) [Published Online]. Retrieved in 23 Oct. 2007 from Archives and Records.

Hasanabadi, Abu Al-Fazl. (1392/2013). “Ahammiat-e asnād-e āršivi dar pažuheš-hā-ye tārix-e mahalli-ye Xorāsān: Asnād-e āstān-e qods-e razavi darbāre-ye jang-e jahāni-ye dovvom” (The importance of archival documents in Khorasan local history research: Astan Quds Razavi documents on World War II). *Fasl-nāme-ye Motāle’āt-e Farhangī-Ejtemā’ee-ye Xorāsān* (Khorasan Cultural-Social Studies Quarterly), 29, pp. 57-84. [Persian]

Masoudifar, Yousof. (1387/2008). “Modiriat, sāzmāndehi va behboud-e xadamāt-e

- šahri: Modiriat-e mavād-e zāed-e jāmed” (Management, organization and Improvement of urban services: Solid waste management). *Majalle-ye ‘Olum-e Ensāni va Ejtemā’ee-ye Dānešgāh-e Tabriz*, 25, pp. 43-60. [Persian]
- Ormond-Parker, Lyndon & Sloggett, Robyn. (2012). “Local archives and community collecting in the digital age”. *Archival Science*, 12 (2), pp. 191-212.
- Pakdaman Naeenie, Maryam. (1387/2008). “Āršiv, ketābxāneh: Āršivist, ketābdār” (Archive, library: Archivist, librarian). *Māhnāme-ye Ettelā’-yābi va Ettelā’-resāni*, Ordibehešt 1387/May 2008, 7, pp. 37-42. [Persian]
- Shareghi, Sima. (1388/2009). “Āyande-ye āršiv va tahqiqāt-e tārixi” (The future of archival studies and historical research). *Fasl-nāme-ye Ganjine-ye Asnād*, 19(4) (consecutive issue 76), pp. 95-102. [Persian]

Dissertations

- Shirkhanian, Zahra. (1395/2016). “*Emkān-sanji-ye ijād-e āršiv-hā-ye bumi-mahalli dar ketābxāne-hā-ye ‘omumi zir-e nazar-e nahād-e ketābxāne-hā-ye ‘omumi-ye kešvar, mostaqar dar ostān-e Semnān*” (Create indigenous-local archives in public libraries under the supervision of Iran Public Libraries Institution, located in Semnan Province: A feasibility study) [Master’s thesis]. Tehran: Alzahra University, Faculty of Psychology and Education, Department of Information Science and Knowledge Studies. [Persian]
- Taleb Haghighi, Farzaneh. (1394/2015). “*Emkān-sanji-ye rāh-andvzi-ye āršiv-e te’ātr barāye majmou’e-ye te’ātr-e šahr-e Tehrān*” (A means analysis to run a theater archive for Tehran Theater Complex) [Master’s thesis]. Tehran: Alzahra University, Faculty of Psychology and Education, Department of Information Science and Knowledge Studies. [Persian]
- Zareei, Maryam. (1396/2017). “*Emkān-sanji-ye ijād-e āršiv dar dafter-e barresi-ye savāneh va havādes-e sāzmān-e havāpeymāyi-ye kešvari*” (Setting up an archive for the Iranian Civil Aviation Office of Air Accidents: A feasibility study) [Master’s thesis]. Tehran: Alzahra University, Faculty of Psychology and Education, Department of Information Science and Knowledge Studies. [Persian]